

# Skotist undan svörum

— eftir Magdalenu Schram

Liklega þykir fólk fátt neyðarlegra en fyrirspyrjandi í sjónvarpi, sem fer með misskildar tölur í spurningu. Nema ef vera skyldi stjórnálamaður, sem vikur sér undan spurningunni með misfærðum tölum. Það vill til haps í því tilviki sem hér um ræðir, að bæði hafa tök á að klóra í bakkann í viðlesnu dagblaði, sbr. Morgunblaðið þ. 14. febrúar sl. og leiðrétti bess á tölum undirritarar og síðan á tölum borgarstjóra Davíðs Oddssonar hér og nú:

Í unvarpsþættinum „Setið fyrir svörum“ þriðjudaginn 12. febrúar sl. var spurt hvernig stæði á hækken á aksturskostnaði borgarinnar og vísað til bess, að í áætlun bessa árs væri gert ráð fyrir 75 milljónum króna í pennan lið. Talið 75 milljónir er rétt en var notuð til samanburðar við rangar tölur eins og fram kom í örðum borgarhagfræðings í Mbl. þ. 14. þ.m. Einnig var í spurningunni vísað til bess, að númerandi borgarstjóri hafði á orði háan aksturskostnað borgarinnar í tið vinstri meirihlutans; vist hefði hann alltaf vit, að sá meirihluti var borginni dýr, en að hann væri „svona úti að aka“ — það væri með ólíkindum. Ekki síst með tilliti til bessa var forvitnilegt hver skýringin er á sí-hækandi aksturskostnaði í tið númerandi meirihluta. Svar borgarstjóris við spurningunni var, að 75 milljónir væri röng tala og að í rauninni væri aðeins um að ræða hækken úr 10,2 milljónum í 11,2 milljónir milli áranna 1984 og 1985. Hér fer borgarstjórin með rangar tölur. Þær, sem hann nefnir, eiga aðeins við um leigubilskostnað borgarinnar en ekki um aksturskostnað eins og hann þó fullyrti. Fyrir klaufaskap undirritaðrar og misfærslu borgarstjórans fékkst því aldrei svar við spurningunni né heldur komu fram hinar réttu tölur um aksturskostnað borgarinnar, þ.e. kostnað vegna leigubila og bílastykja, en þær eru þessar: 1982: 9.935.041, 1983: 13.450.172 (Fjárhagsáætlun þess árs var jafnframt fyrsta fjárhagsáætlun númerandi borgarstjóra), 1984: 25.067.081 og 1985: 31.193.753. Sú upphæð, sem borgarstjóranum blöskraði svo mjög í eina tið, hefur sem sagt þarfaldast, eða, svo talið sé í prósentum að hætti stjórnálamanins: hækkað um 131,9% síðan 1983, um 213,9% síðan 1982. En spurningunni um það, hvernig standur á þessum hækkuunum, er enn ósvarað.

## Launahækken umfram aðra

Vegna bess að Davíð Oddsson borgarstjóri sá ástæðu til að beita samskonar aðferðum í „svörum“ sínum við fleiri spurningum án bess að fyrirspyrjendum gæfist — vegna fyrirkomulags þáttarins — kostur að að bera hond fyrir höfuð sér, er ástæða til að leiðréttá enn nokkrar athugasemdir borgarstjórans við spurningar fulltrúa Kvennaframboðsins: Vegna fyrirspurnar varðandi 37% launahækken borgarstjórans fullyrti hann, að Kvennaframboðið hefði enga tillögu lagt fram um lækken á launum borgarstjóra. Þetta er eki rétt. Svohljóðandi tillaga til breytingar á fjárhagsáætlun ársins 1985 var lögð fram af Kvennaframboðinu: „Borgarstjórn samþykkir, að við gerð fjárhagsáætlunar fyrir árið 1985 verði gjöld vegna gjaldaliðanna 01–001 til 01–023 lækkuð um 10% eða úr 13.743 í 12.031.869.“ Greinargerð tillögunnar hljóðaði þannig: „Tillagan felur í sér að hækken launa borgarfulltrúa, borgarráðsmanna og annarra fulltrúa í nefndum borgarinnar verði í samræmi við almennar launahækkanir nýgerðra kjarasamninga launþega. Jafnframt er gert ráð fyrir, að niður falli greiðslur bifreiðastyrkja til borgarfulltrúa og borgarráðsmanna.“ Um staðfestingu þess, að launakjör borgarstjóra séu innifalnir í þessari tillögu víast til greinargerðar fjárhagsáætlunar.

## Neyðarathvarf unglings

Vegna fyrirspurnar um neyðarathvarf fyrir unglings fullyrti borgarstjórin, að vissulega bærust margar tillögur frá minnihlutum, sem virði væru athugunar („óskatillögur“!), en þær kæmu fram of seit, þ.e. begar fjárhagsáætlun er frágengin og myndi hún því raskast við tilfæringar. Um betta er tvennt að segja:

— Tillaga Kvennaframboðsins um neyðarathvarf fyrir unglings var lögð fram í júní árið 1984 og gafst því nægur tími til að rúma hana í fjárhagsáætlun, a.m.k. ef einhver vilji er til þess hjá borgarstjóranum.

— Það er undarlegur hroki gagnvart fulltrúum um helnings Reykvíkinga, sem minnihlut borgarstjórnar er núna, að taka tillögur þeirra ekki til greina vegna þess, að það gæti raskað hugmyndum fulltrúa hins helnings Reykvíkinga, sem eru sjálfstæðismenn í borgarstjórn. Næst liggar að trúa, að borgarstjóra þyki fundir borgarstjórnar og nefnda og ráða borgarinnar til trafala, því að þar sé aðeins verið



Magdalena Schram

— um 5.200 börn í Reykjavík eiga ekki inni hjá Reykjavíkurborg. Á meðan þetta ástand ríkir verður það ekki nefnt öðru nafni en neyðarástand, a.m.k. frá sjónarhlíð þeirra foreldra, sem annaðhvort njóta ekki lögbundins jafnréttis á vinnumarkaðnum eða, vinni þeir úti, hafa ekki örugga gæslu fyrir börn sín á meðan. Og þá er ótalinn sjónarhlíð barnanna sjálfra.“

að ónáða meirihluttann við sína stefnumörkun! (Orð borgarstjórans um fækken fulltrúa í þeim tilgangi að gera stjórn borgarinnar „skilvirkari“ má skilja á alveg sama hátt og mest furðan, að borgarstjórin skuli ekki leggja til burtrekstur allra nema sjálfssín í nafni skilvirkninnar.)

## SÁÁ

Vegna fyrirspurnar varðandi nýlegan samning borgarstjórans við SÁÁ fullyrti borgarstjórin að samningurinn „gengi út á“ fyrirbyggjandi aðgerðir, en téður samningur hefur meðal annars verið gagnrýndur fyrir þá sök, að í honum falli engin orð um varnaðaraðgerðir á svíði áfengismála. Samningurinn er samtals átta greinar. Aðeins í einni þeirra

kemur fram starfslýsing og þá á þennan hátt: „Starfsemin er fólg í leiðbeiningu og ráðgjöf fyrir aðstandendur áfengissjúklings og fellur undir starfsemi heilsverndarstöðva samkvæmt ákvæðum laga um heilsuvernd.“ Þetta hefur fulltrúum minnihlutans ekki sýnt þýða annað en lesa má úr örðunum.

## Neyðarástand

Vegna fyrirspurnar um dagvistunarmál í Reykjavík fullyrti borgarstjórin að ekki ríkti neyðarástand í þeim efnum í Reykjavík. Hér er auðvitað mat borgarstjórans á þessum staðreyndum:

— um fimm hundredu börn forgangshópa (þ.e. einstæðra foreldra og námsmanna) eru nú á biðlista eftir dagvistun,

— um 5.200 börn í Reykjavík eiga ekki inni hjá Reykjavíkurborg. Á meðan þetta ástand ríkir verður það ekki nefnt öðru nafni en neyðarástand, a.m.k. frá sjónarhlíð þeirra foreldra, sem annaðhvort njóta ekki lögbundins jafnréttis á vinnumarkaðnum eða, vinni þeir úti, hafa ekki örugga gæslu fyrir börn sín á meðan. Og þá er ótalinn sjónarhlíð barnanna sjálfra.

## Gildismat

Vegna fyrirspurnar um það, hvers vegna borgin teldi sig hafa efnar á að kosta 45 milljónum í byggingu einnar brúar en ekki meiru en 39 milljónum í að leysa dagvistunavandann, fullyrti borgarstjórin að Kvennaframboðið gerði sér ekki grein fyrir því, að það er í mörg horn að líta við stjórn borgarinnar. Þett er fölsun á starfi og tillögulflutningi Kvennaframboðsins, sem erfitt er að láta kyrra liggja. Í tillögum Kvennaframboðsins, svo aðeins sé tekið eitt dæmi, um breytingar á fjárhagsáætlunum hefur margbætt ábyrgð borgaryfirvalda einmitt verið ígrundið. Hér er því ekki um að ræða ágreining um það, hvort það beri að líta í mörg horn, heldur um hitt, gagnvart hvaða hornum borgaryfirvöld hafi mestum skyldum að gegna. Svo tekið sé mjög nærtækt dæmi: gagnvart börnum eða bifreiðum.

Langri verður þessi listi ekki — að sinni. Hinu er svo við að bæta að sjónvarpið gerði betur við lýðræði með því að efna til umræðna um öll þau sjónarmið, sem eiga fulltrúa í borgarstjórn í stað þess að gefa einu þeirra tækifæri til að „svara“ fyrirspurnum með óréttmætum fullyrðingum um störf og eðli allra hinna.

Magdalena Schram er varafulltrúi Kvennaframboðs í borgarstjórn Reykjavíkur.